

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 8C/34/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119220507
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Koscelanská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:1119220507.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. F. XXX, zastúpený advokátkou JUDr. Gabrielou Košudovou, so sídlom Nitra, Svätoplukovo nám. 3, IČO: 35 611 456, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, IČO: 00 166 481, o zaplatenie 25.489,62 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody a nemajetkovej ujmy, sudkyňou JUDr. Vierou Koscelanskou takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie náhrady škody vo výške 653,17 eur s príslušenstvom zastavuje.
- II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 836,44 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 14.05.2019 do zaplatenia a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur, a to všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.
- III. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku súd žalobu zamietá.
- IV. Žalobcovi súd priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 95%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 04.12.2019 domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy vo výške 25.489,62 eur s príslušenstvom, a to s poukazom na zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Zároveň si uplatnil aj nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že uznesením Okresného riaditeľstva PZ, ÚJKP v Nitre ČVS: ORP-149/OEK-NR-2007 IS, zo dňa 15.11.2007, bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a ods. 3 Trestného zákona. Proti uzneseniu bola podaná sťažnosť pre neprípustnosť trestného stíhania z dôvodu premlčania, ktorá bola dozorujúcim prokurátorom odmietnutá. Vznesením obvinenia sa voči žalobcovi začalo a pokračovalo trestné stíhanie takmer 12 rokov. Uznesením Okresnej prokuratúry v Nitre, sp.zn. 1Pv 6/13/4403-65 zo dňa 20.09.2018, právoplatným dňa 09.10.2018, okresný prokurátor rozhodol o zastavení trestného stíhania. Dôvodom zastavenia bolo, že skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo, bol premlčaný ešte pred samotným podaním trestného oznámenia, z čoho vyplýva, že trestné stíhanie bolo nezákonné začaté a aj nezákonne v ňom pokračované. Uznesenie o zastavení trestného stíhania bolo vydané až na základe Nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. I ÚS 157/2018 zo dňa 18.07.2018. Žalobca dňa 13.03.2019 podal na Generálnu prokuratúru SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 24.000,- eur spolu s náhradou trov právneho zastúpenia v sume 1.489,62 eur, ktorá bola odmietnutá s tým, že nárok na náhradu škody nebude uspokojený. Dôvodom bolo, že Ústavný súd rozhodol o sťažnosti na prietahy v konaní a priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 3.000 eur, teda nárok na náhradu škody, o ktorú žiadal z dôvodu nezákonného rozhodnutia, pokladal žalovaný za tú

istú vec. Žalobca poukázal na to, že uplatnený nárok nie je duplicitný, nakoľko ide o dve rozdielne konania, ako aj rozdielne právne nároky žalobcu, ktoré sú zakotvené samostatne v právom poriadku. Nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 24.000,- eur spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zák.č. 514/2003 Z.z. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia a vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. V dôsledku nezákonných rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní došlo na strane žalobcu ku škode - nemajetkovej ujme spôsobenej pri výkone verejnej moci, za ktorú zodpovedá štát. Poukázala na neprípustnú dĺžku trestného stíhania, ktoré trvalo takmer 12 rokov, teda ide o mimoriadne vysokú mieru intenzity zásahu. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy treba vziať do úvahy hĺbku zásahu a jeho intenzitu, charakter konania v ktorom ujma vznikla, osobu žalobcu a jeho doterajší život. Žalobca bol verejne činnou osobou 4 funkčné obdobia, pričom vzhľadom na dĺžku protiprávneho stavu došlo k úplnej diskreditácii jeho osoby v očiach širokej verejnosti. Okrem iného žalobca je už osoba v dôchodkovom veku a o to ťažšie znášal dlhotrvajúci protiprávny stav, ktorý trval násobne dlhšie ako priemerná dĺžka trestných konaní. Žalobca je, a aj bol v minulosti bezúhonný občan a predmetné trestné stíhanie zasiahlo do jeho občianskej bezúhonnosti, cti a najmä do jeho profesijnej oblasti, pretože bol označený za páchatel'a závažného trestného činu. Vzhľadom na vyššie uvedené mal žalobca za to, že suma 24.000,- eur je primeraná (za každý rok 2.000,- eur) a zodpovedá spravodlivému zadosťučineniu. Zároveň si žalobca uplatnil aj náhradu účelne vynaložených trov za právne zastúpenie v trestnom konaní vo výške 1.489,62 eur.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že uplatnená náhrada škody v sume 1.489,62 eur nie je preukázaná, pretože žalobca nepredložil žiadny dôkaz, že takúto sumu skutočne zaplatil a navyše predložené vyúčtovanie trov obhajoby v trestnom konaní zo dňa 13.03.2019 je nesprávne. Za preukázanú nepovažuje ani nemajetkovú ujmu vo výške 24.000,- eur, pretože zo žaloby nie je zistiteľné, akým spôsobom a na základe čoho žalobca dospel k záveru, že mu vznikla nemajetková ujma v takejto sume. Ide o subjektívne pocity žalobcu, pričom nárok nie je preukázaný a jeho výška je neprimeraná. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č.k. 7Co/443/2016 zo dňa 26.07.2017 a nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 157/2018-29 zo dňa 18.07.2018. Podľa žalovaného bolo dostatočným zadosťučinením pre žalobcu zastavenie trestného stíhania. Taktiež namietal aj nesprávne uplatnenie úroku z omeškania a žiadal, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

4. Dňa 04.11.2020 žalovaný doručil súdu doplnenie vyjadrenia, v ktorom uviedol, že základné podmienky vzniku nároku ustanovuje § 6 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. a to jednak tým, že stanovuje ako predpoklad na náhradu škody vydanie nezákonného rozhodnutia, ďalej jeho zmenu alebo zrušenie pre nezákonnosť príslušným orgánom. Rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania, vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu. Súdna prax považuje nenaplnenie predpokladu o spáchaní trestného činu obvineným za nevyhnutnú podmienku pre vznik nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Táto podmienka je splnená vždy, ak trestné stíhanie obvineného bolo zastavené z dôvodu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie sa nestal, že nebol trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený. O nenaplnení predpokladu spáchania trestného činu však nemožno hovoriť v prípade premlčania trestného stíhania, kedy dôvod zastavenia trestného stíhania závisí len od splnenia objektívne zákonom stanovených podmienok (od márneho uplynutia premlčacej doby), spáchanie skutku majúceho znaky trestného činu obvineným ale nijako nespochybuje. Pokiaľ je žalovaný toho názoru, že trestné stíhanie bolo bez ohľadu na jeho premlčanie proti nemu vedené nedôvodne, nič mu nebráni, aby v zmysle § 9 ods. 3 Trestného poriadku trval na pokračovaní trestného stíhania a dosiahol taký výsledok trestného konania, ktorý bude znamenať jeho úplnú rehabilitáciu a zároveň mu otvorí cestu k náhrade škody vzniknutej v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním. Poukazujúc na tieto tvrdenia žalovaný považuje žalobu za nedôvodnú, pretože neboli naplnené zákonné podmienky pre priznanie škody, resp. nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

5. Žalobca v replike uviedol, že považuje interpretáciu žalovaného ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. za absurdnú, nezmyselnú, zavádzajúcu a v rozpore s účelom tohto zákona. Zmyslom a účelom zákona č. 514/2003 Z.z. je stanoviť podmienky za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím, ktoré sa neskôr ukázalo ako nezákonné. Žalobca považuje za ústavne konformný výklad tohto ustanovenia, ktorý považuje za splnený zákonný predpoklad aj prípad zastavenia trestného

stíhania, nakoľko v jeho dôsledku dôjde k ukončeniu trestného konania. Poukázal na skutočnosť, že v tomto prípade k ukončeniu trestného stíhania došlo pre jeho neprípustnosť, pričom neprípustné bolo už pri jeho začatí t.j. v čase vznesenia obvinenia a tento nezákonný stav trval 12 rokov. Žalobca od samého začiatku trval na svojej nevine a počas celého konania jednoznačne a razantne realizoval svoje právo na obhajobu, pretože od samého začiatku trestného konania existovali dôvodné pochybnosti o tom, či je predmetný skutok trestným činom a či sa ho dopustil žalobca. Vzhľadom na dĺžku konania, svoj vysoký vek a dlhodobú frustráciu tým spôsobenú, nemal vnútornú silu na podanie opravného prostriedku proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania. Vzhľadom na to, že v trestnom konaní nedošlo k prejednaní viny alebo nevinu, nemožno teda vyvodiť záver, že by žalobca trestný čin spáchal alebo že išlo o trestný čin. Na základe uvedeného žalobca považoval obranu žalovaného za nedôvodnú a trval na podanej žalobe v celom rozsahu.

6. Súd prvej inštancie vec prejednal a rozhodol rozsudkom, č.k. 8C/34/2020-181 zo dňa 19.04.2021 tak, že žalobu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že dospel k záveru, že nárok na náhradu škody, ak bolo trestné stíhanie zastavené z iného dôvodu, ako že sa skutok nestal, skutok nie je trestným činom alebo ho nespáchal obvinený, nie je daný. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdnych autorít a konštatoval, že ak došlo k premlčaniu trestného stíhania, nemožno hovoriť o nenaplnení predpokladu spáchania trestného činu, preto nič nebráni žalobcovi, aby trval na pokračovaní trestného stíhania a dosiahol tak úplnú rehabilitáciu, čím by mu vznikol aj nárok na náhradu škody. Voči tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie.

7. Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 6Co/53/2021-296 zo dňa 21.09.2022 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podané odvolanie žalobcu je opodstatnené, napadnutý rozsudok trpí procesnými vadami pre ktoré ho bolo potrebné zrušiť a vrátiť na nové rozhodnutie pri rešpektovaní záväzného právneho názoru odvolacieho súdu. Uviedol, že sa nestotožňuje s názorom prvoinštančného súdu, vedúcim k zamietnutiu žaloby, ktoré rozhodnutie je predčasné, nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacími námietkami žalobcu a uviedol, že pri obvinenom platí v trestnom konaní prezumpcia nevinu, pričom o vine a spáchaní skutku môže rozhodnúť výlučne súd v trestnom konaní. Pokiaľ nedošlo v trestnom konaní zo strany súdu ku konečnému prejednaní viny resp. nevinu žalobcu, potom nie je možné v rámci občianskoprávneho konania prijať záver, že žalobca trestný čin spáchal alebo nie. Je potrebné zohľadniť okolnosti prípadu a dôvody zastavenia stíhania, čo vlastne znamená, že obvinený trestný čin nespáchal a že trestné stíhanie ani nemalo byť vo vzťahu k nemu začaté. Odvolací súd považoval za logické, že žalobca v danom prípade nepodal návrh na pokračovanie v trestnom konaní vzhľadom na špecifiká v danej veci, spočívajúce v dĺžke trestného konania, psychickej traume žalobcu, ako aj jeho vysokému veku. Danosť týchto špecifik je dôvodom, aby súd neaplikoval rozhodnutie NS SR sp.zn. 1Cdo/167/2016, na základe ktorého súd prvej inštancie žalobu zamietol. V ďalšom konaní je potrebné aby súd prvej inštancie vychádzal zo skutočností, že trestné stíhanie žalobcu bolo zastavené kvôli premlčaniu, čo znamená, že v stíhaní nie je možné pokračovať a ani ho začať. Ide o prekážku v trestnom konaní, ktorá spôsobuje, že existenciu ďalších zákonných dôvodov pre zastavenie konania prokurátor nemusel skúmať. Ak došlo k zastaveniu trestného stíhania, potom treba prijať záver, že obvinený skutok nespáchal. Pri akceptácii účelu zákona č. 514/2003 Z.z. je povinnosťou súdu aby sa oboznámil s obsahom Nálezu ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 157/2018 zo dňa 18.07.2018 a z jeho obsahu vyvodil konzekvencie, ktoré budú mať vplyv na opätovné posudzovanie dôvodnosti podanej žaloby, ktorá vychádza z porušenia ustanovenia § 9 zák.č. 514/2003 Z.z.

8. Po vrátení spisu z odvolacieho súdu bolo opätovne nariadené pojednávanie a vo veci vykonané dokazovanie, a to okrem iného aj vylúčením svedkov G. H., H. I. a J. B..

9. Právna zástupkyňa žalobcu sa na pojednávaní vyjadrila k právnej stránke veci a uviedla, že považuje uplatnenú nemajetkovú ujmu vo výške 24.000,- eur za primeranú. Poukázala na to, že už len samotná dĺžka trestného stíhania žalobcu, množstvo vypočítaných osôb v tejto veci z okolia žalobcu a skutočnosť, že je dlhoročným verejným činiteľom, preukazujú, že išlo o vážny zásah do jeho osobnostných práv. Trestné stíhanie malo vplyv aj na zdravotný stav žalobcu, ktorý už v roku 2012 mal mozgovú príhodu a toto sa opakovalo na jeseň 2022. Nakoľko vylúčením svedkov, ktorí by sa vedeli vyjadriť k situácii v súvislosti s jeho trestným stíhaním. Je toho názoru, že ujmu, ktorá bola žalobcovi spôsobená, nie je možné odstrániť inak, ako priznaním nemajetkovej ujmy. Pokiaľ ide o nárok na náhradu majetkovej škody za právne

zastúpenie žalobcu v trestnom konaní, ktorý bol vyčíslený na sumu 1.489,62 eur, pripustila, že pri vyúčtovaní mohlo dôjsť k pochybeniu, preto výšku odmeny opätovne prepočíta a nárok v tejto časti upraví. Následne predložila upravenú špecifikáciu trov, pričom v časti nároku v sume 653,17 eur zobrala žalobu späť. K uplatnenému nároku na úroky z omeškania uviedla, že trvajú na tomto nároku od 14.03.2019, pretože vychádzali z termínu podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 13.03.2019, ktorá bola doručená v ten istý deň.

10. Žalovaný uviedol, že vzhľadom na rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj vývoj judikatúry v obdobných veciach akceptuje, že boli splnené podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a dokazovanie sa bude viesť už iba ohľadne výšky uplatneného nároku. Pokiaľ ide o nárok na náhradu škody titulom trov právneho zastúpenia, ktoré boli pôvodne nesprávne vyčíslené, uviedol, že výška trov právneho zastúpenia upravená na sumu 836,44 eur je správna a v tejto časti nárok žalobcu uznáva. S uplatnenou výškou nemajetkovej ujmy však nesúhlasí a považuje ju za neprímerane vysokú a nadhodnotenú oproti ustálenej rozhodovacej praxi, pričom nárok na tak vysoké odškodnenie žalobca nijakým spôsobom nepreukázal. Poukazuje aj na to, že žalobca bol už odškodnený za prieťahy v konaní pred Ústavným súdom SR vo výške 3.000,- eur. Je toho názoru, že treba prihliadať aj na to, že žalobca nebol väzobne stíhaný, ani mu nehrozil nepodmienečný trest, taktiež neprišiel o zamestnanie, ani o živobytie. V uvedenom prípade došlo k spáchaniu trestného činu v roku 2002, kedy bola minimálna mzda vo výške 184,89 eur a päťnásobok minimálnej mzdy činil 9.250,- eur, teda táto suma predstavuje maximálny zákonný rozsah priznanej náhrady (§ 12 a § 13 zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov). Uplatnený zákonný úrok z omeškania požaduje priznať až od právoplatného rozhodnutia vo veci samej. V súvislosti s uvedeným stanoviskom poukázal na rozhodnutia tunajšieho súdu (č.k. 16C/63/2020, 12C/63/2020). Zároveň požiadal súd aby pri priznaní nemajetkovej ujmy určil 30-dňovú lehotu na plnenie.

11. Svedkyňa G. H. na pojednávaní uviedla, že žalobcu pozná od roku 1983, pričom v rokoch 1994 až 2006 vykonával funkciu starostu obce. Pozná žalobcu ako priameho človeka s veľkým srdcom, ktorý nebol zákerný a komu mohol, tomu pomohol. V živote nemal žiadne "prešľapy", ani pošramotenú povesť. Potom ako sa začalo voči nemu viesť trestné stíhanie bol z toho nešťastný, znechutený. Vzhľadom na charakter ľudí, ktorí podali trestné oznámenie, ona bola toho názoru, že je to celé vykonštruované a neverila, že by žalobca niečo také urobil. Jej postoj k žalobcovi to neovplyvnilo, stále je to jej priateľ, ktorého si váži. Reakcia ostatných bola zo začiatku taká, že sa živili z týchto informácií, ale neskôr, potom ako sa oni vyjadrili, že by ničoho takého nebol schopný, tak to ustávalo. Žalobca sa kvôli trestnému stíhaniu cítil nepríjemne, cítil pohľady iných ľudí, ktorí sa naňho pozerali "cez prsty". Z toho, že sa tieto veci pretriasajú, bol posmutnelý, pociťoval, že sa mu deje krivda. Z dôvodu trestného stíhania prišiel o svojho najlepšieho priateľa p. A., pričom podľa jej názoru práve od neho prišiel podnet na trestné stíhanie. Jeho rodinné zázemie nepozná a k zdravotnému stavu vie povedať iba toľko, že pochradol a stratil iskru. Funkčné obdobie starostu ukončil v roku 2006 a myslí si, že ďalej už ani nechcel kandidovať. Žalobca žil v obci C. D. E., odkiaľ odišiel asi pred 13-14 rokmi do D.. Žalobca bol aktívny aj v športovej oblasti, organizoval majstrovstvá Slovenska v biatlone a bol predsedom Zväzarmu. Otázka stíhania sa na zastupiteľstve obce ani na obecnom úrade nepreberala vôbec a ani ona s ním o tom nehovorila, pretože nemal chuť sa k tomu vyjadrovať.

12. Svedok H. I. na pojednávaní uviedol, že má veľmi priateľský vzťah so žalobcom, pozná sa s ním od roku 1985, zblížil ich vzťah k športu. Chodili spolu splavovať rieky, čo pretrváva doteraz, naposledy boli na splave Váhu vlni. Nevie uviesť či má žalobca nejaké zdravotné problémy a hoci sú veľmi dobrí priatelia a hovoria si aj dôverné veci, o zdravotnom stave sa nerozprávali. Žalobca sa vyjadril, že mu niekoľko rokov života zobrali dve udalosti a to, že jeho zať, s ktorým mal veľmi priateľský vzťah, zomrel, čo ho veľmi poznačilo a práve v tomto období prišiel ďalší úder v podobe trestného oznámenia. Trestné stíhanie niesol veľmi zle, bral to ako útok na svoju osobu, aj ako útok na úrad a táto udalosť spôsobila, že to už nie je ten veselý človek ako predtým. Uviedol, že jeho osobne táto situácia neovplyvnila vôbec, žalobcovi veril a nemal dôvod svoj priateľský vzťah k nemu prehodnocovať, avšak nepopiera, že táto situácia vrhala na neho určitý tieň. O tom, že by ostatní ľudia pod vplyvom trestného stíhania zmenili svoj postoj a pohľad na žalobcu nič nevie, nepozná ľudí, ktorí by v dôsledku trestného stíhania zapochybovali o čestnosti žalobcu. Žalobca ale dodnes nie je vysporiadaný s trestným stíhaním, vníma to tak, že ho to poznačilo a uškodilo jeho dobrej povesti. Žalobca bol do roku 2020 predsedom klubu biatlonistov a doposiaľ je predsedom klubu technických športov. Medzi ľuďmi, ktorí sa okolo neho pohybujú, neboli žiadne negatívne reakcie ohľadne trestného stíhania žalobcu. Nikdy nečelil odvolávaniu

z funkcie, pretože nikto nepochyboval o jeho bezúhľadnosti a nikdy sa ani on nestránil ostatných členov, alebo aktivít, ale bolo na ňom vidieť, že je to iný človek, že sa niečo deje, že má starosti. Má vedomosť o tom, že žalobca bol pred 5-6 rokmi hospitalizovaný, bolo to spôsobené vyčerpaním a potom bol hospitalizovaný ešte raz počas covidu.

13. Svedkyňa J. B., manželka žalobcu, uviedla, že sa poznajú od roku 2006, teda pozná žalobcu už z obdobia, kedy bol starostom obce. V ďalších voľbách sa už rozhodol nekandidovať, najmä preto, že sa chcel zamerať na inú činnosť a mal aj protikandidáta, ktorý mu robil v obci zlé meno. Po uplynutí nasledujúceho funkčného obdobia chcel žalobca znova kandidovať, keďže ho nahovárali jeho prívrženci, ale nakoniec si netrúfol, čo súviselo aj s jeho trestným stíhaním, pretože stratil svoju sebaistotu. V tomto období sa stávalo, že ľudia hovorili o jeho stíhaní v krčme a vtípkovali na jeho adresu, aby zaplatil za nich, keď si nakradol, z čoho bol vždy precitlivý a rozhodný. Celé obdobie odkedy došlo k začatiu trestného stíhania, až po zastavenie trestného stíhania, všetko s ním prežívala a vie ako on túto situáciu vnímal. Vždy, keď prišla nejaká úradná zásielka, tak sa ju obával otvoriť a keď prišlo predvolanie na výsluch, celý sa roztriasol, nemohol poriadne spávať a bol nervózny, stratil vnútorný pokoj. Táto situácia mala vplyv na jeho zdravotný stav, pričom v roku 2012 mal cievnú mozgovú príhodu a v septembri 2022 tranzitórny ischemický atak, pričom si myslí, že práve pod vplyvom stresujúcich situácií mohlo dôjsť k uvedeným zdravotným problémom. Doteraz situáciu vníma veľmi citlivo, stále sa cíti byť poškodený, ukrivdený a urazený zo situácie, ktorá sa stala. Žalobca po skončení vo funkcii starostu si v roku 2007 založil živnosť a koncesnú listinu a začal prevádzkovať strelnicu v Lúčnici nad Žitavou, čo robí aj dodnes. V minulosti, a aj teraz, vedie biatlonový klub, ale už nesúťaží, chodí so súťažiacimi ako ich tréner a fanúšik. Jeho koníčkom je hlavne šport, raz do roka chodí na splavy, ale minulý rok nebol. Čo sa týka medziľudských vzťahov, žalobca je veľmi ústretový voči ľuďom, snaží sa ich spájať a aj v čase kedy bol starostom, bol medzi ľuďmi obľúbený. Jeho dobré meno narušil iniciátor trestného oznámenia, ktorý sa nevedel zmieriť s tým, že s ním dva krát prehral voľby. Po začatí trestného stíhania sa ľudia v obci vypytovali, čo je na tom pravdy, že je stíhaný a bolo mu naznačené, že sa o ňom všeličo rozpráva a že ho ľudia ohovárajú, čo ťažko niesol. Ona so žalobcom nikdy v obci Lúčnica nad Žitavou nebývala, žije s ním spoločne od roku 2009, kedy sa presťahoval do Nitry, takže všetky informácie z obce má sprostredkované od manžela alebo ďalších ľudí. V Nitre sa o trestnom stíhaní nevedelo, iba rodina a známi sa vypytovali a myslí si že prirodzene aj zapochybovali. Žalobcu považuje za ústretového, čestného a spravodlivého človeka a trestné stíhanie mu v tomto poškodilo. Manžel prevádzkuje strelnicu v obci Lúčnica nad Žitavou a trestné stíhanie malo aj na túto jeho činnosť vplyv, pretože ako držiteľ koncesnej listiny, ktorý má prístup k zbraniam, musí byť bezúhľadný. Pod vplyvom trestného konania sa ľudia rozdelili tak, že niektorí mu zostali naklonení a niektorí nie. K priamej konfrontácii v tom zmysle, že by mu niekto povedal, že je kriminálnik a dopustil sa trestnej činnosti, tak k takému niečomu nedochádzalo. Vznikla aj taká myšlienka, že by žalobca podal trestné oznámenie alebo žalobu na ochranu osobnosti, ale psychicky by nezvládol ďalšie ťahanie po súdoch. Trestné stíhanie nebolo pre žalobcu prekážkou v jeho profesionálnych aktivitách, ale vždy keď chodil na kontrolu zbraní, mal strach, či mu z tohto dôvodu neodoberú koncesnú listinu. Do K. C. D. E. chodí dosť často, pretože tam má strelnicu a aj tu je konfrontovaný s obyvateľmi obce, ktorí sa pýtajú na trestné stíhanie.

14. Súd sa oboznámil s predloženými listinnými dokladmi a to so sťažnosťou proti uzneseniu ORPZ ÚJKP v Nitre ČVS:K./K. IS zo dňa 23.11.2007, uznesením Krajskej prokuratúry Nitra číslo XXXX XX/XXXX-X zo dňa 20.02.2008, uznesením Okresnej prokuratúry Nitra číslo 1Pv 6/13/4403-65 zo dňa 20.09.2018, Nálezom Ústavného súdu SR L. M.-XX zo dňa 18.07.2018, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 13.03.2019, stanoviskom Generálnej prokuratúry SR k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 14.05.2019, špecifikáciou vzniknutých trov právneho zastúpenia zo dňa 13.03.2019, uznesením ORPZ ÚJKP F.:K./K. L. zo dňa 15.11.2007, znaleckým posudkom č. 1/2013, vyjadrením obvineného po preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 30.07.2012, článkom "Stres: od prospešných účinkov po vznik chorôb", článkom "Dlhodobý stres a jeho dôsledky, ako sa zbaviť stresu", časťou zo správy neurologickej kliniky FN Nitra - hospitalizácia žalobcu na neurologickej klinike od 15.09.2022 do 25.09.2022, článkom z portálu najpravo.sk "Priznanie nemajetkovej ujmy za vedenie trestného stíhania", prehľadom priznaných náhrad nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánov verejnej moci, alebo nezákonným úradným postupom - označenie súdnych sporov, ktoré sa zaoberali touto problematikou, špecifikáciou práce vo verejnom záujme, upraveným vyčíslením trov právneho zastúpenia zo dňa 12.12.2023, výpisom zo živnostenského registra žalobcu zo dňa 12.09.2023, pripojeným spisom ORPZ Nitra, vyšetrovacím spisom ČVS: K./X-XXX-XX-XXXX a s prihliadnutím na výpoveď svedkov zistil tento skutkový a právny stav.

15. Uznesením OR PZ, ÚJKP, ČVS: K./K. IS zo dňa 15.11.2007 bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods.1, ods.3 Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že dňa 29.07.2002 na Notárskom úrade žalobca v zmysle § 134 ods.1 Občianskeho zákonníka vyhlásil, že nadobudol vlastnícke právo k pozemkom v kat.úz. Vajka nad Žitavou titulom vydržania, k čomu predložil doklady nezakladajúce sa na pravde a notárka vyhlásenie o vydržaní osvedčila, v dôsledku čoho bol vykonaný zápis v katastri nehnuteľností v prospech žalobcu, čím bola spôsobená predchádzajúcim vlastníkom a ich dedičom škoda vo výške 85.000 Sk. Na základe sťažnosti podanej žalobcom na ÚS SR, v ktorej namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov Ústavný súd SR Nálezom L. XXX/XXXX-XX N. dňa 18.07.2018 rozhodol, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nitra vedenom pod sp.zn. ČVS: ORP-135/3-OVK-NR-2011 porušené boli a priznal žalobcovi zadosťučinenie v sume 3.000 eur a trovy právneho zastúpenia. Následne bolo Okresnou prokuratúrou Nitra vydané uznesenie č. 1 Pv 6/13/4403-65, EEČ: 2-32-163-2018, zo dňa 20.09.2018 o zastavení trestného stíhania obvineného žalobcu, lebo trestné stíhanie je neprípustné, pretože je premlčané. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.10.2018. Trestné stíhanie trvalo od 15.11.2007 do 09.10.2018, čo je takmer 11 rokov (10 rokov a 11 mesiacov), pričom po celú dobu stíhania sa žalobca aktívne bránil zákonnými procesnými prostriedkami. V čase začatia trestného stíhania mal 62 rokov, býval v obci Lúčnica nad Žitavou, do roku 2006 pôsobil vo verejnej funkcii ako starosta obce, a to tri funkčné obdobia po sebe. V obci bol známy ako čestný a spravodlivý človek a bol medzi ľuďmi obľúbený. Žalobca sa aktívne venoval športu, vykonával funkciu predsedu klubu biatlonistov a je predsedom klubu technických športov. V roku 2012 sa u neho objavili zdravotné problémy, prekonal mozgový infarkt, kedy bol hospitalizovaný na neurologickej klinike a v roku 2022 bol opätovne hospitalizovaný na neurologickej klinike od 15.09.2022 do 21.09.2022 s diagnózou tranzitórny ischemický atak. Od roku 2009 býva v Nitre, je ženatý a z tohto manželstva sa mu narodili dve deti, ktoré sú maloleté. Žalobca je dôchodca vo veku 78 rokov, od roku 2007 podniká na základe živnostenského oprávnenia, v rámci ktorej činnosti prevádzkuje Strelnicu v Lúčnici nad Žitavou a od roku 2018 rozšíril živnosť o nákup, predaj alebo prepravu zbraní a streliva a vypožičiavanie, prenájom a úschova zbraní a streliva. Venuje sa rodine, svojim koníčkom, najmä v oblasti športu, stretáva sa s priateľmi, zúčastňuje sa biatlonových súťaží a splavovaní riek.

16. Podľa Čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

17. Podľa § 3 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

18. Podľa § 3 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

19. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní

20. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

21. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

22. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje výkon právomoci orgánom verejnej moci, pri ktorom dôjde k porušeniu právnou normou ustanoveného predpísaného postupu alebo k porušeniu účelu, ku ktorému postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci smeruje. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

24. Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola taký postupom spôsobená škoda.

25. Podľa § 15 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

26. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

27. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

28. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

29. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,

- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

30. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

31. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trov konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

32. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, súčasťou trov konania sú aj trov právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

33. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

34. Podľa § 27b zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje predpismi účinnými do 31.12.2008.

35. I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená. Zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade zastavenia trestného stíhania alebo oslobodenia spod obžaloby, pričom v oboch prípadoch ide o rovnaký význam ako je zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Uvedené závery vychádzajú z rozhodnutia NS SR sp.zn. 4M Cdo 15/2009, publikovanom pod R 37/2014, ako aj z rozhodnutí sp.zn. 6Cdo/75/2017, 4 Cdo 66/2018, 9 Cdo 65/2020, ktoré zodpovedajú záverom rozhodnutia ÚS SR sp.zn. I. ÚS 320/2016, a to že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, pričom rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

36. Na základe vykonaného dokazovania, ako aj s poukazom na vyššie citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., závery zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu v predmetnej veci a taktiež aktuálnu judikatúru, mal súd za preukázané, že nárok žalobcu na odškodnenie je daný, nakoľko výsledkom trestného stíhania žalobcu bolo zastavenie stíhania pre jeho neprípustnosť, teda trestné stíhanie nebolo ukončené podaním obžaloby a odsúdením obvineného v dôsledku uznania jeho viny. Možno teda konštatovať, že boli splnené všetky zákonné podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a je už len vecou posúdenia, či má žalobca nárok aj na nemajetkovú ujmu a v akej výške a či uplatnený nárok na náhradu škody je vyčíslený správne. Keďže nárok žalobcu

ako taký nebol spochybňovaný ani zo strany žalovaného, súd sa v ďalšom konaní zaoberal už iba výškou uplatneného nároku.

37. Žalobca si uplatňoval nárok na náhradu škody, ktorá pozostávala z majetkovej ujmy pôvodne vyčíslenej na sumu 1.489,62 eur, predstavujúcej trovy právneho zastúpenia, pričom po prepočítaní nároku a jeho úprave na sumu 836,44 eur, súd dospel k záveru, že trovy právneho zastúpenia boli vypočítané správne, v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a vo v uvedenej výške ich žalobcovi priznal v súlade s § 18 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z., pretože išlo o účelne vynaložené trovy konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Vo zvyšnej časti, čo do sumy 653,17 eur, zobral žalobca žalobu späť, s čím žalovaný súhlasil a súd preto podľa § 145 ods.1 CSP konanie v tejto časti zastavil.

38. Žalobca si uplatňoval aj nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 24.000 eur, čo odôvodňoval celkovou dĺžkou trestného stíhania, ktorá v demokratickej spoločnosti nie je akceptovateľná, hlbokým zásahom do osobného a profesionálneho života žalobcu, ktorý bol verejne činnou osobou vo funkcii starostu obce od roku 1994 do roku 2006, diskreditáciou jeho osoby v širokej verejnosti, vplyvom na jeho zdravotný stav a duševné útrapy v dôsledku dlhodobého trestného stíhania. Žalovaný namietal voči tomuto nároku, najmä namietal, že jeho výška je neprimeraná.

39. Pri výške nemajetkovej ujmy súd postupuje podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a prihliada na všetky okolnosti prípadu, osobu poškodeného, jeho doterajší život a prácu, zdravotný stav, závažnosť následkov a dopad na súkromný, profesionálny a spoločenský život. Výška zadosťučinenia v peniazoch je síce predmetom voľnej úvahy súdu, avšak aj úvaha súdu sa musí opierať o konkrétne a preskúmateľné hľadiská (rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Cdo/171/2005). Výška nemajetkovej ujmy nesmie byť neprimeraná a musí zohľadňovať aj iné právne predpisy upravujúce odškodnenie, judikatúru ústavného súdu a EŠLP (rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo/19/2018). V súčasnej dobe neexistuje normatívny vzorec na stanovenie adekvátnej a primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy a preto určitý rozsah finančného odškodnenia pripadajúceho na jeden deň, alebo jeden rok nezákonného trestného stíhania vyplýva zo súdnej praxe. Je však samozrejme potrebné pristupovať vždy ku každému prípadu individuálne, teda treba zohľadňovať osobitné špecifiká každého prípadu. Preto súd pri svojom rozhodnutí vykonal aj komparatistiku iných obdobných prípadov. Z právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Nitra č.k. 16C/63/2020-89 zo dňa 21.07.2021, ktoré bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k.7Co/77/2021-137 zo dňa 10.11.2022 vyplýva, že poškodenému bola priznaná nemajetková ujmy za 4 roky nezákonného stíhania pre prečin podvodu vo výške 4.500 eur. V skutkovo porovnateľnej veci rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 7Co/118/2019 zo dňa 13.12.2018, bola poškodenému priznaná nemajetková ujma za 8 rokov trestného stíhania vo výške 4.000 eur. V právoplatne rozhodnutej veci Okresného súdu Nitra č.k. 10C/4/2020-144 zo dňa 24.09.2020, ktorá bola potvrdená rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/155/2020-176 zo dňa 20.01.2022, bola poškodenému priznaná nemajetková ujma vo výške 5.000 eur za 6,5 roka trestného stíhania pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Odškodnenie sa pohybuje v týchto veciach v rozsahu od 500 -1.125 eur za rok.

40. Čo sa týka predmetnej veci, niet pochyb, že vzhľadom na okolnosti prípadu samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a žalobca má nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch. Taktiež nie je sporné, že nezákonné trestné stíhanie trvalo takmer 11 rokov, ide teda skutočne o neprimeranú dĺžku nezákonného stavu, ktorá už sama o sebe predstavuje pre obvinenú osobu citeľný zásah do pokojného života, nakoľko dlhé časové obdobie žil v napätí, pod psychickým tlakom prebiehajúceho trestného konania, s neistým výsledkom. Ako osoba, ktorá pred začatím trestného stíhania pôsobila vo verejnej funkcii v obci, je aj samotná podstata trestného činu, pre ktorý bol stíhaný (podvod), spôsobilá zasiahnuť do vybudovanej dobrej povesti žalobcu ako človeka, ktorý je čestný a spravodlivý a tým pádom aj do jeho profesionálnej sféry. Podľa tvrdenia právnej zástupkyne žalobcu sa táto situácia podpísala aj na jeho zdraví, keď v roku 2012 prekonal mozgový infarkt a v roku 2022 bol opätovne hospitalizovaný pre tranzitórny ischemický atak. I keď súd negatívny dopad na zdravie žalobcu, ktorý bol pod dlhodobým stresom, nespochybňuje, avšak s prihliadnutím na svedeckú výpoveď H. I. nie je možné bez akýchkoľvek pochybností tvrdiť, že práve trestné stíhanie mu privodilo diagnostikovaný zdravotný stav. Nakoľko žalobca v rovnakom období prekonal aj stres v súvislosti s úmrtím jeho zaťa, ktorý mu bol veľmi blízky a jeho odchod veľmi emotívne prežíval, mohlo ísť aj o

súhrn negatívnych okolností, ktoré spoločným pôsobením na psychiku žalobcu vyvolali jeho zdravotné problémy. Čo sa týka pohľadu okolia na situáciu, v ktorej sa žalobca po dobu trestného stíhania nachádzal, možno konštatovať, že určite sa u niektorých obyvateľov obce mohol zmeniť pohľad na jeho osobu v negatívnom zmysle, avšak všetci jemu blízky rodinní príslušníci, ako aj kamaráti, pohľad na neho nezmenili, verili v jeho nevinu a naďalej stáli po jeho boku. Žalobca teda pod vplyvom uvedených okolností nezostal spoločensky izolovaný a občasné neprijemné situácie prameniace z nemiestnych poznámok občanov eliminoval aj odsťahovaním sa z obce, pričom ale trestné stíhanie nebolo dôvodom jeho odchodu. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že tak ako pred začatím trestného stíhania, počas trestného stíhania, ako aj v súčasnosti sa žalobca venuje svojim podnikateľským aktivitám, záľubám, zúčastňuje sa športových akcií a to v rozsahu zodpovedajúcom jeho veku a zdravotnému stavu. Súd prihliadol aj na jeho rodinný život, keď zistil, že v priebehu trestného konania si so súčasnou manželkou založil rodinu a z tohto dôvodu sa odsťahoval z obce Lúčnica nad Žitavou do Nitry a spolu majú dve maloleté deti. Súd je toho názoru, že aj keď nezákonné stíhanie trvalo extrémne dlho, treba zohľadniť aj to, že žalobcovi nebolo zasiahnuté do jeho osobnej slobody väzbou, nebolo zistené, že by v dôsledku trestného stíhania prišiel o prácu, majetok, o rodinu, zázemie a priateľov, nezostal spoločensky izolovaný a nebolo preukázané, že by výlučne v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním utrpel vážnu zdravotnú ujmu.

41. Súd sa oboznámil aj s Nálezom ÚS SR L. XXX/XXXX-XX zo dňa 18.07.2018, ktorým bolo rozhodnuté, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote boli porušené a z tohto dôvodu priznal žalobcovi finančné zadosťučinenie v sume 3.000 eur. Toto konanie inicioval žalobca podaním sťažnosti v zmysle čl. 127 ods. 1 Ústavy SR. Ústavný súd v tomto konaní hodnotil plynulosť konania, faktickú a právnu náročnosť veci, správanie sťažovateľa z hľadiska vplyvu na zbytočné prietahy, postup OR PZ a jeho dopad na zbytočné prietahy a vzhľadom na všetky zistené skutočnosti vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nárok na finančné zadosťučinenie upravený v § 56 ods.4 zákona č. 38/1993 Z.z. umožňuje priznať primerané zadosťučinenie, ak konštatovanie porušenia práva nie dostatočným zadosťučinením. Aj keď ústavný súd priznáva primerané zadosťučinenie tiež podľa zásad spravodlivosti so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, prihliada však iba na dôvody a zistenia vyplývajúce z prejednaní ústavnej sťažnosti a nie z kritérií ustanovených v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Finančné zadosťučinenie bolo žalobcovi priznané z iného právneho titulu než sa ho domáha touto žalobou, ktorú opiera o zákon č. 514/2003 Z.z. Súd je toho názoru, že z právneho hľadiska nejde o rovnaký nárok, preto nie je dôvod na jeho nepriznanie s odôvodnením, že žalobca už bol raz odškodnený. Pri hodnotení opodstatnenosti nároku žalobcu uplatneného podľa zákona č. 514/2003 Z.z. súd vykonáva rozsiahlejšie skúmanie okolností týkajúcich sa aj osoby žalobcu a jeho prežívania nezákonného stavu, dôležité je zistiť závažnosť ujmy a následky na jeho súkromný život a spoločenské uplatnenie. Súd preto v tomto konaní zohľadnil všetky kritéria vyplývajúce z ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a v rámci posúdenia okolností tohto prípadu, ako na jednu z nich prihliadol aj na to, že žalobcovi bola na základe nálezu ÚS SR vyplatená suma 3.000 eur. Vzhľadom na uvedené mal súd za preukázané, že primeranou nemajetkovou ujmovou za obdobie 11 rokov nezákonného stíhania je suma 10.000 eur, čo je cca 910 eur za jeden rok, ktorá suma zodpovedá rozsahu výšky odškodnenia v iných obdobných prípadoch, pričom okrem priznanej sumy bola žalobcovi vyplatená aj suma 3.000 eur.

42. K nároku na úroky z omeškania súd uvádza, že ich s poukazom na § 517 ods.2 OZ a § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. priznal k nároku na náhradu škody vo výške 836,44 eur, ktorá suma predstavuje trovy právneho zastúpenia a to počnúc od 14.05.2019, ktorým dňom bolo žalobcovi oznámené, že nárok na náhradu škody nebude uspokojený. Úroky z omeškania boli priznané v zákonnej výške 5% ročne a to v súlade s § 3 nar. vl. 87/1995 Z.z. K priznanému nároku na nemajetkovú ujmu súd úroky z omeškania nepriznal, keďže nárok bol priznaný až týmto súdnym rozhodnutím, ktorým bola uložená aj lehota na plnenie. Žalovaný sa do omeškania s plnením nedostal, preto žalobcovi úroky z omeškania z náhrady nemajetkovej ujmy nepatria (rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Cdo/174/2021-889 z 15.08.2023). Lehotu na plnenie súd stanovil s prihliadnutím na technické možnosti žalovaného realizovať túto platbu.

43. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku žalobcu, súd z vyššie uvedených dôvodov žalobu zamietol.

44. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu a neúspechu vo veci. Predmetom konania bola pôvodne suma 25.489,62 eur, pozostávajúca z dvoch nárokov uplatnených z rovnakého právneho dôvodu, a to nárok na náhradu škody a nárok na

náhradu nemajetkovej ujmy. V prípade nároku na náhradu škody za náklady právneho zastúpenia, bolo konanie v časti o zaplatenie sumy 653,17eur (t.j. 2,5 % z celkového nároku) zastavené pre späťvzatie žaloby, čo zavinil žalobca. Pri nemajetkovej ujme, aj keď nebola priznaná v žalovanej výške, súd vychádzal z toho, že žalobca bol čo do základu nároku úspešný a výška závisela od úvahy súdu, preto v tejto časti nároku je žalobca úspešný ako keby mu bola priznaná celá ním požadovaná suma. Pri porovnaní úspechu žalobcu (97,5 %) a jeho neúspechu (2,5 %), má žalobca nárok na náhradu trov konania vo výške 95 % (97,5 - 2,5). O výške náhrady trov konania bude s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP rozhodovať po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1 a ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.